

NOVÁ VES POD PLEŠÍ

Na jih od Prahy pod zalesněným vrchem Pleš a kopcem Včelník leží obec Nová Ves pod Pleší. Její kořeny sahají až do 11. století, kdy se lidé v okolí začali věnovat rýžování a dolování zlata. Přímo pod vrchem Pleš (tehdy Plešivec) vznikla malá hornická osada, jejíž název neznáme. Víme však, že patřila nejdříve ostrovskému klášteru a později do majetku Koruny české.

Ve 12. století dochází ke kolonizaci Čech a nedaleko osady vzniká nová vesnice – Lhota. Později se s hornickou osadou sloučila. První písemnou zmínku o ní máme v listině Václava II. z 21. května 1304, kde král věnoval vesnici „Nova villa" čerstvě založenému klášteru na Zbraslavi. Farně patřila vesnice do Petrovy Lhoty (Stará Hraštice). To však platilo jen do roku 1424, kdy po husitských bouřích byla Petrova Lhota zničena a Nová Ves přešla do mníšecké farnosti, kde je dodnes. Stejně tak se stala opět královským majetkem se správou v Dobříši. V době prvních Habsburků na českém trůně probíhají snahy o znovuotevření zlatých dolů na Podbrdsku, a tak i na Nové Vsi byl roku 1560 obnoven „fundgrub Pleš s erbštolou". A pak přišla třicetiletá válka a vše se změnilo. Císař Ferdinand II. potřeboval peníze a prodal roku 1630 Dobříš a jeho panství i s Novou Vsí svému komořímu Brunovi z Mansfeldu. Třicetiletá válka se stala Nové Vsi osudovou. V noci z 22. na 23. října 1639 přitáhly do kraje švédské jízdní oddíly a celé panství zpustošily. Brzy po válce však došlo k obnově vsi a roku 1653 zde žilo již sedmnáct rodin.

Největšího rozkvětu dosáhla Nová Ves v 19. století. Rok 1848 znamenal konec vrchnosti. Lidé v Nové Vsi (tehdy Neudorfu) se stali občany svobodné a svéprávné vesnice, v jejímž čele a řízení se vystřídalo několik velmi schopných starostů, s nimiž je spojen rozkvět vesnice. Především musíme jmenovat Josefa Hodyse (1853-1909) a Josefa Holého (1909-1919). I když na sv. Václava dne 28. září 1866 většina vesnice po velkém požáru lehla popelem, rychle se vzpamatovala a brzy vyrostla v moderní obec. Roku 1880 byla dokončena silnice z Nového Knína přes Novou Ves do Mníšku. Josef Hodys nechal následujícího roku podél ní vysadit kaštanovou alej. Přes dva tisíce lidí se zúčastnilo dne 21. října 1883 vysvěcení a otevření moderní obecní školy. I v jejím čele stáli skvělí pedagogové – např. Rudolf Frič (1883-1899), František Novák (1900-1925), František Marhoul (1925-1933) či Rudolf Šedivý (1939-1948). Roku 1888 byl založen v obci Sbor dobrovolných hasičů a dne 22. září 1897 přijel na Novou Ves první vlak.

Od roku 1901 měla Nová Ves vlastní četnickou stanici a roku 1907 se začíná budovat „nádražní čtvrť", jejíž dominantou se roku 1925 stala místní Sokolovna. Ta se stala centrem kulturního života v obci. Vedle pravidelných cvičení se zde hrálo divadlo a později zde byl i biograf. Již před 1. světovou válkou se začalo na Pleši budovat sanatorium pro nemocné tuberkulózou. Roku 1920 se změnil název obce a na mapě příbramského okresu se objevuje obec Nová Ves pod Pleší. V období první republiky občané Nové Vsi byli náruživými sportovci. Vedle místní tělovýchovné organizace Sokol vznikl ještě v roce 1933 Sportovní klub. Obec navštívilo také několik velmi významných osobností, z nichž bychom měli jmenovat především rakouského blahoslaveného císaře Karla I. a československého prezidenta T. G. Masaryka.

V současnosti probíhá v obci (zejména v části Včelník) rozsáhlá výstavba rodinných domů. Také díky této výstavbě se předpokládá nárůst počtu obyvatel ze současných 1 050 na zhruba 1 500. Obec tedy vynakládá nemalé finanční prostředky do rozšiřování mateřské a základní školy. V roce 2014 také postavila kabiny u fotbalového hřiště, provedla rekonstrukci a přístavbu hasičské zbrojnice a zahájila výstavbu bezbariérového chodníku spojenou s rekonstrukcí centra obce. V tomto roce obec zainvestovala rovněž rozsáhlé opravy místních komunikací a dešťové kanalizace.

V obci působí TJ Sokol (především fotbalový klub) a Sbor dobrovolných hasičů. Obě tyto organizace se snaží ve spolupráci s obcí nejen propagovat jméno obce na sportovních akcích, ale též vychovávat mládež. V poslední době obec získala značnou popularitu v souvislosti s expedicemi nadšenců trabantistů do Afriky a Jižní Ameriky, které podporuje místní autoservis pana Miloslava Fouknera.

Od roku 2012 má Nová Ves pod Pleší obecní znak. V témž roce byly také pojmenovány její ulice.

Ing. Jan Havelka, starosta obce,
František Kolouch

Škola – dobová fotografie

Sokolovna – dobová fotografie

Návštěva T. G. Masaryka – dobová fotografie

Účastníci expedice „Trabantem Jižní Amerikou"
s vlajkou Nové Vsi pod Pleší na jihoamerickém rovníku

Obnovená hasičská zbrojnice